

Rezumatul Deciziei Comisiei
din 16 mai 2019
referitoare la o procedură inițiată în temeiul articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii
Europene și al articolului 53 din Acordul privind SEE
(Cazul AT. 40135 — Forex-Essex Express)
[notificat cu numărul C(2019) 3521]
(Numai textul în limba engleză este autentic)
(Text cu relevanță pentru SEE)
(2020/C 219/07)

La 16 mai 2019, Comisia a adoptat o decizie referitoare la o procedură inițiată în temeiul articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și al articolului 53 din Acordul privind SEE. În conformitate cu dispozițiile articolului 30 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului ⁽¹⁾, Comisia publică, prin prezenta, numele părților și conținutul principal al deciziei, inclusiv eventualele sancțiuni impuse, ținând seama de interesul legitim al întreprinderilor de a-și proteja secretele de afaceri.

1. INTRODUCERE

1. Destinatarii deciziei au participat la o încălcare unică și continuă a articolului 101 din TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE. Obiectul încălcării este restrângerea și/sau denaturarea concurenței în sectorul tranzacțiilor spot pe cursul de schimb (FX sau Forex) al valutelor G10 ⁽²⁾.
2. Valutele G10 sunt: USD și CAD, JPY, AUD, NZD, GBP, EUR, CHF, SEK, NOK și DKK (și anume 11 valute în total, care corespund convenției de piață pentru valutele care fac obiectul desemnării G10). Principalii clienți ai traderilor Forex sunt administratorii de active, fondurile de pensii, fondurile de hedging, corporațiile și alte bănci.
3. Tranzacțiile spot FX cuprind: (i) formarea pieței: executarea ordinelor clientului de a schimba o anumită sumă exprimată într-o valută în suma corespunzătoare într-o altă valută; și (ii) tranzacționarea pe cont propriu: executarea altor schimburi valutare pentru a gestiona expunerea care rezultă din tranzacțiile de formare a pieței.
4. Birourile întreprinderilor în cauză care răspundeau de tranzacționarea spot FX cu valutele G10 puteau efectua tranzacții cu oricare dintre aceste valute, în funcție de cererea de pe piață. Deși traderii participanți răspundeau în principal de formarea pieței pentru anumite valute sau perechi de valute, aceștia erau autorizați să desfășoare tranzacții în numele propriei întreprinderi cu oricare valută G10 disponibilă în registrele lor, și au efectuat astfel de tranzacții în perioada relevantă, în măsuri diferite, în vederea maximizării valorii valutelor deținute.
5. Următoarele trei tipuri de ordine care sunt caracteristice activității de tranzacționare în funcție de clienți (formarea pieței) desfășurate de traderii participanți sunt relevante pentru încălcare:
 - ordinele imediate ale clienților de efectuare imediată a unei tranzacții valutare la cursul de piață existent;
 - ordinele condiționate ale clienților, care sunt executate atunci când se atinge un anumit nivel al prețului și se declanșează expunerea la risc a traderilor. Aceste ordine se pot executa doar atunci când se atinge un anumit nivel pe piață (de exemplu, un ordin de stopare a pierderii sau un ordin de încasare a profitului);

⁽¹⁾ JO L 1, 4.1.2003, p. 1. Regulament modificat prin Regulamentul (CE) nr. 411/2004 (JO L 68, 6.3.2004, p. 1).

⁽²⁾ Cazul nu se referă la tranzacțiile spot pe cursul de schimb efectuate prin platforme electronice de tranzacționare, și anume tranzacțiile spot FX care sunt înregistrate de platformele electronice de tranzacționare sau de algoritmii electronici ai băncii sau care sunt executate de aceștia.

- ordinele clienților de executare a unei tranzacții la un anumit curs de referință Forex sau „curs fix” pentru anumite perechi de valute, care, în cazul de față, au vizat doar cursurile spot de închidere ale WM/Reuters (denumite în continuare „cursurile fixe WMR”) și cursurile valutare de referință ale Băncii Centrale Europene (denumite în continuare „cursurile fixe BCE”) ⁽³⁾.
6. Decizia se adresează următoarelor entități juridice (denumite în continuare „destinatarii”):
- UBS AG (denumită în continuare „UBS”);
 - The Royal Bank of Scotland Group plc și NatWest Markets Plc, ⁽⁴⁾ (denumite în continuare în mod colectiv „RBS”);
 - Barclays PLC, Barclays Services Limited, Barclays Capital Inc și Barclays Bank Plc (denumite în continuare în mod colectiv „Barclays”); și
 - Mitsubishi UFJ Financial Group Inc. și MUFG Bank, Ltd. (denumite în continuare în mod colectiv „BOTM”).
7. Decizia se întemeiază pe elementele de probă din dosarul Comisiei, pe confirmarea clară și neechivocă a faptelor și a calificării juridice a acestora în cadrul propunerilor de tranzacție introduse de destinatarii prezentei decizii, precum și pe confirmarea explicită și neechivocă a faptului că în comunicarea privind obiecțiunile se regăsea conținutul propunerilor de tranzacție formulate de destinatarii prezentei decizii.

2. DESCRIEREA CAZULUI

2.1. Procedură

8. Investigația a fost lansată pe baza unei cereri de imunitate depuse de UBS la 27 septembrie 2013. Ulterior, Comisia a primit solicitări de clemență inițiale de la Barclays la 11 octombrie 2013 și de la RBS la 14 octombrie 2013. Comisia a acordat imunitate condiționată UBS la 2 iulie 2014.
9. La 27 octombrie 2016, au fost inițiate procedurile împotriva părților cu scopul de a purta discuții privind tranzacția. În perioada noiembrie 2016-februarie 2018, Comisia a organizat reuniuni bilaterale și a intrat în contact cu fiecare dintre părți în trei runde de discuții privind tranzacția, în temeiul Comunicării privind desfășurarea procedurilor de tranzacție.
10. La 24 ianuarie 2018, colegiul a aprobat nivelul eventualelor amenzi aplicabile. Ulterior, toate părțile au depus propunerile de tranzacție în care au recunoscut răspunderea lor pentru încălcare (inclusiv rolul și durata participării lor la încălcare) și au acceptat cuantumul maxim al amenzii care urmează să fie aplicat de către Comisie.
11. La 24 iulie 2018, Comisia a adoptat o comunicare privind obiecțiunile și toate părțile au confirmat fără echivoc că textul acesteia reflecta conținutul propunerilor lor de tranzacție și că își mențineau angajamentul de a urma procedura de tranzacție. Comitetul consultativ privind înțelegerile și pozițiile dominante a emis un aviz favorabil la 6 mai 2019. La 7 mai 2019, consilierul-auditor și-a prezentat raportul final. Comisia a adoptat decizia la 16 mai 2019.

2.2. Descrierea comportamentului

12. Decizia se referă la cartelul „Essex Express” (denumit după site-ul de chat profesional al Bloomberg care conține dovada comportamentului) între UBS, Barclays, RBS și BOTM, care a avut loc între 14 decembrie 2009 și 31 iulie 2012. Durata participării diferitelor societăți variază (a se vedea punctul 16). Cartelul este menționat în comunicările care au avut loc în cadrul a două site-uri de chat ale Bloomberg care inițial funcționau în paralel: (i) „Essex Express 'n Jimmy”, care a implicat traderi de la UBS, Barclays și RBS; și (ii) „Grumpy Semi Old Men”, între traderii de la BOTM, Barclays și RBS. În ianuarie 2011, site-ul de chat „Grumpy Semi Old Men” a fuzionat în „Essex Express 'n Jimmy”, care a continuat să funcționeze până în iulie 2012. Persoanele care au participat la aceste site-uri de chat erau traderi angajați de întreprinderile lor pe perioada relevantă și fiecare era autorizat să efectueze tranzacții spot FX cu valutele G10 în numele și în contul întreprinderii angajatoare la biroul de tranzacționare spot FX corespunzător stabilit în acest sens.

⁽³⁾ Cursul fix WMR și cursul fix BCE au la bază tranzacțiile spot FX efectuate de participanții la piață în momentul sau aproximativ în momentul cursului fix WMR sau BCE.

⁽⁴⁾ La 30 aprilie 2018, The Royal Bank of Scotland plc și-a schimbat denumirea în NatWest Markets plc.

13. Cartelul a constat într-o încălcare unică și continuă, fiind caracterizat prin schimbul între traderi – prin intermediul acestor site-uri de chat private, în principal multilaterale și în mod extensiv și recurent – de anumite informații comerciale actuale sau prospective, sensibile din punct de vedere comercial cu privire la activitățile lor de tranzacționare. Acest schimb de informații a avut loc în conformitate cu o înțelegere tacită conform căreia: (i) aceste informații puteau fi utilizate în avantajul traderilor respectivi și pentru a identifica ocaziile de coordonare a activității acestora; (ii) aceste informații urmau să fie comunicate în cadrul site-urilor de chat private; (iii) traderii nu trebuiau să divulge informațiile pe care le-au primit de la ceilalți participanți la site-ul de chat unor părți din afara site-urilor de chat private; și (iv) informațiile comunicate nu puteau fi utilizate împotriva traderilor care le-au transmis (denumită în continuare „înțelegerea subiacentă”). În plus, în temeiul înțelegerii subiacente, traderii și-au coordonat ocazional activitățile de tranzacționare în ceea ce privește tranzacționarea spot FX cu valutele G10. Schimburile de informații aveau scopul de a influența doi parametri de bază ai concurenței în cadrul tranzacțiilor profesionale spot FX: prețul și gestionarea riscurilor de către experți.
- (14) În loc să concureze în mod autonom în ceea ce privește acești parametri, deciziile de piață ale traderilor participanți au fost luate în funcție de pozițiile, intențiile și constrângerile concurenților lor. Schimburile de informații problematice vizau:
- schimburile care dezvăluiau pozițiile de risc deschise ale traderilor, oferind posibile informații legate de comportamentul eventual al fiecăruia în materie de hedging. Prin intermediul acestor schimburi, traderii obțineau informații care puteau fi relevante pentru deciziile ulterioare de tranzacționare timp de câteva minute sau până când primeau o altă informație;
 - schimburile care dezvăluiau marja existentă sau dorită dintre prețurile de cumpărare și cele de vânzare, care divulgau prețul oferit de traderi pentru anumite perechi de valute, dimensiunea tranzacției și care puteau afecta, de asemenea, prețul total plătit de clienți pentru valutele care erau tranzacționate. În funcție de volatilitatea pieței de la acel moment, informațiile respective puteau fi utile celorlalți traderi pentru un interval de până la câteva ore;
 - schimburile care dezvăluiau tranzacțiile curente sau planificate și ordinele clienților în curs de execuție (ordine de stopare a pierderii, ordine pentru cursul fix și ordine imediate), care au permis traderilor participanți să ia deciziile ulterioare și să identifice ocaziile de coordonare a activității lor de tranzacționare.
- (15) De asemenea, în încercarea de a obține un avantaj față de concurenții care nu participau la site-urile de chat, traderii participanți și-au coordonat ocazional pozițiile de tranzacționare în vederea influențării cursului fix WMR sau a celui al BCE.

2.3. Participarea individuală la comportament

- (16) UBS, Barclays, RBS și BOTM au participat la comportamentul menționat anterior în perioadele indicate în tabelul de mai jos.

Tabelul 1: participarea părților la site-urile de chat

BANCA	ESSEX EXPRESS (*)	GRUMPY SEMI OLD MEN (*)
UBS	14.12.2009-31.7.2012	
BARCLAYS	14.12.2009-31.7.2012	8.9.2010-12.1.2011
	6.1.2011-31.7.2012	
RBS	14.9.2010-8/11.2011	16.9.2010-12.1.2011
BOTM	12.1.2011-12.9.2011	8.9.2010-12.1.2011

(*) În caractere aldine se indică data începerii participării și data încetării participării la Essex Express pentru fiecare bancă.

2.4. Aria geografică

- (17) Aria geografică a încălcării a fost cel puțin întregul SEE.

2.5. Mijloace de remediere

- (18) Decizia aplică Orientările din 2006 ale Comisiei privind amenziile ⁽⁵⁾. Decizia impune amenzi entităților Barclays, RBS și BOTM, menționate la punctul 6.

2.5.1. Cuantumul de bază al amenzii

- (19) Comisia consideră că este oportun să se aplice un substituent pentru valoarea vânzărilor ca punct de plecare pentru stabilirea amenzilor, deoarece tranzacțiile spot FX cu valutele G10 nu generează o valoare a vânzărilor care să poată fi identificată în mod direct în conturile părților.

- (20) Comisia stabilește substituentul pentru valorile relevante ale vânzărilor după cum urmează:

- în primul rând, Comisia ia ca referință cuantumul noțional anualizat tranzacționat de către întreprinderea în cauză în cadrul tranzacțiilor spot FX cu valutele G10 încheiate cu o contraparte din SEE. În acest scop, Comisia consideră că este mai potrivit ca substituentul pentru valoarea vânzărilor să aibă la bază în mod direct veniturile realizate de părți în lunile corespunzătoare participării lor la încălcare, venituri care sunt apoi anualizate;
- în al doilea rând, Comisia multiplică aceste cuantumuluri cu un factor de ajustare adecvat, uniform pentru toate părțile, care reflectă marjele dintre prețurile de cumpărare și cele de vânzare aplicabile în tranzacțiile spot FX cu valutele G10. Acest factor este suma a două elemente: primul element se referă la activitățile de formare a pieței, iar cel de al doilea la tranzacționarea pe cont propriu.

- (21) În ceea ce privește întreprinderile care au introdus propuneri de tranzacție suplimentare în cazul 40.135 – Forex (care nu intră sub incidența prezentei decizii), Comisia, exercitându-și marja sa de apreciere, a decis să aplice un factor de corecție obiectiv care să reflecte gradul de suprapunere temporală, astfel încât să se evite un rezultat care ar putea fi disproporționat. În cadrul prezentei decizii, aceasta duce la aplicarea unor factori de corecție la valoarea confirmată a vânzărilor UBS, Barclays și RBS.

2.5.2. Ajustări aduse cuantumulului de bază

2.5.2.1. Circumstanțe agravante

- (22) În cazul de față nu se aplică circumstanțe agravante.

2.5.2.2. Circumstanțe atenuante

- (23) Se aplică circumstanțe atenuante atât pentru UBS, cât și pentru BOTM pentru o participare limitată, ceea ce duce la o reducere de 5 % pentru fiecare. În perioada premergătoare fuzionării celor două site-uri de chat, respectiv *Grumpy Semi Old Men* și *Essex Express 'n Jimmy*, niciuna dintre cele două societăți nu a avut cunoștință de existența acestor site-uri de chat.

2.5.2.3. Majorare specifică cu titlu de efect disuasiv

- (24) Pentru a se asigura că amenziile au un efect disuasiv suficient, în cazul întreprinderilor care au o cifră de afaceri importantă, Comisia poate majora amenziile care urmează să fie aplicate peste nivelul vânzărilor de bunuri sau de servicii care fac obiectul încălcării ⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ JO C 210, 1.9.2006, p. 2.

⁽⁶⁾ Punctul 30 din Orientările din 2006 privind amenziile.

- (25) În acest caz, este oportun să se aplice un factor de multiplicare cu efect disuasiv la amenziile care urmează să fie impuse BOTM.

2.5.2.4. Aplicarea limitei de 10 % din cifra de afaceri

- (26) În conformitate cu articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, în acest caz, niciuna dintre amenzi nu depășește 10 % din cifra totală de afaceri a întreprinderilor în exercițiul financiar anterior datei prezentei decizii ⁽⁷⁾.

2.5.2.5. Aplicarea Comunicării din 2006 privind politica de clemență: reducerea amenzilor

- (27) UBS i se acordă imunitate la amenzi. De asemenea, Comisia a redus cu 50 % cuantumul amenzii aplicate Barclays și cu 25 % pe cel aplicat RBS.

2.5.2.6. Aplicarea Comunicării privind desfășurarea procedurilor de tranzacție

- (28) Ca urmare a aplicării Comunicării privind desfășurarea procedurilor de tranzacție, cuantumul amenzilor care vor fi impuse tuturor întreprinderilor a fost redus cu 10 %, iar această reducere s-a adăugat oricărei alte reduceri acordate din motive de clemență.

3. CONCLUZIE

- (29) În temeiul articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, au fost impuse amenziile de mai jos.

- (30) Tabelul 2: Cuantumul amenzilor pentru încălcare

Întreprindere	Amenzi (în EUR)
UBS	0
Barclays	94 217 000
RBS	93 715 000
BOTM	69 750 000

⁽⁷⁾ Comisia a solicitat băncilor să furnizeze atât cifra de afaceri totală brută, cât și pe cea netă. Amenzile nu depășesc 10 % din cifra de afaceri totală a niciuneia dintre întreprinderile implicate, indiferent de cifra de afaceri totală utilizată (brută sau netă).